

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 20/2024

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ´)

Συνεδρίαση της 13^{ης} Φεβρουαρίου 2024

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Διονύσιος Κολοβός, Ξανθή Μπασάκου, Σταυρούλα Μπανάκου, Σπυρίδων Κουλούρης, Δέσποινα Γάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Πρεβενά, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2904.25/39378/2023 του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών, Τμήματος 4^{ου}.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: α) αν η ιδιότητα του δικηγόρου παραμένει ενεργή και μετά το διορισμό σε οργανική θέση μονίμου εκπαιδευτικού προσωπικού σε Ακαδημία του Εμπορικού Ναυτικού, ενόψει του ότι η νέα ιδιότητα διέπεται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και ειδικότερα από το άρθρο 34 του ν.

3528/2007, β) αν είναι συμβατή η άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, ως απασχόληση πέραν του ωραρίου εργασίας εκπαιδευτικού, με τα κύρια εκπαιδευτικά καθήκοντα μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού, και γ) αν δύναται να χορηγηθεί σε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού άδεια για την εκτός υπηρεσίας απασχόλησή του ως δικηγόρου.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Εκπαιδευτικός που έχει εκλεγεί και υπηρετεί επί θητεία με βαθμό Επίκουρου Καθηγητή Γενικών και Τεχνικών Μαθημάτων, ειδικότητας Νομικού, σε Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ), ζήτησε τη χορήγηση άδειας για εκτός υπηρεσίας απασχόληση και συγκεκριμένα για την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Η αίτηση αυτή ήταν η αιτία υποβολής του εξεταζόμενου ερωτήματος.

2. Η πρόσληψη του εν λόγω εκπαιδευτικού έλαβε χώρα κατόπιν της με αριθμό 2904.1/36924/2019/21.5.2019 προκήρυξης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, στην οποία ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής: *“Προκηρυσσόμενες θέσεις ανά ΑΕΝ, βαθμίδα και ειδικότητα: ...Α.Ε.Ν. Μακεδονίας: ...Επίκουροι καθηγητές (με τριετή θητεία) Ναυτικών Μαθημάτων ...Γενικών και Τεχνικών Μαθημάτων: Μία (1) θέση ειδικότητας Νομικού. ...Κεφάλαιο Γ΄. Ειδικά προσόντα διορισμού. Οι υποψήφιοι πρέπει, μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων ...να κατέχουν ανά βαθμίδα και ειδικότητα τα ακόλουθα προσόντα: 1. ...2...3. ..4. Για τη βαθμίδα Επίκουρου Καθηγητή Γενικών και Τεχνικών Μαθημάτων: α) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι...β) αναγνωρισμένος διδακτορικός τίτλος σε συναφές γνωστικό αντικείμενο με τη θέση που προκηρύσσεται...γ) πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, δ) τέσσερα τουλάχιστον έτη επαγγελματικής δραστηριότητας σχετικής με το αντικείμενο διδασκαλίας...ε) συναφή προς το αντικείμενο της θέσης που*

προκηρύσσεται επιστημονική δραστηριότητα σχεδιασμού και εκτέλεσης ερευνητικών έργων ...”.

3. *Εν συνεχεία, ο ενδιαφερόμενος με την από 2.6.2021 αίτησή του προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Α.Ε.Ν. Μακεδονίας, ζήτησε άδεια για την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος και δη του δικηγορικού λειτουργήματος επ’ αόριστον, άλλως μέχρι την 28.2.2022. Το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο συνήλθε την 6.6.2021 και διατύπωσε αρνητική γνώμη. Ο εν λόγω Καθηγητής Α.Ε.Ν. κατέθεσε την από 20.9.2021 ιεραρχική προσφυγή του, η οποία έγινε δεκτή με την 2904.16/92449/17.12.2021 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, λόγω εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής του νόμου και ειδικότερα του άρθρου 15 του ν.2638/1998, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 14 του ν. 4597/2019, λόγω ελλιπούς αιτιολογίας, καθώς επίσης και λόγω κακής σύνθεσης του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου (δεδομένου ότι συμμετείχε κατά τη συζήτηση του αιτήματός του ο αιτών), ακυρώθηκε η 2904.19/61509/2021 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων και το 28/2021 Πρακτικό του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Α.Ε.Ν. Μακεδονίας, και αναπέμφθηκε η αίτηση του προσφεύγοντος για νέα, πλήρως αιτιολογημένη κρίση επί όλων των αιτημάτων σύμφωνα με τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας. Στην ως άνω 2904.16/92449/17.12.2021 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, γίνονται δεκτά, μεταξύ άλλων, τα εξής: «...Επειδή οι Α.Ε.Ν. εντάσσονται οργανικά στις υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και διαφοροποιούνται καταφανώς από τα Α.Ε.Ι. που αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ. , πλήρως αυτοδιοικούμενα σύμφωνα με το άρθρο 16 Σ, μεταξύ άλλων. Επειδή κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων ο ν. 2638/1998, και συγκεκριμένα το άρθρο 15 αυτού, είναι ειδικότερος του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ, και συγκεκριμένα του άρθρου 34 αυτού, και αφορά, μεταξύ άλλων, ειδικότερα τους δημοσίους λειτουργούς μέλη των Ε.Π. των Α.Ε.Ν. και την υπηρεσιακή κατάσταση αυτών. Ερμηνευόμενο δε το άρθρο 15 κατά την αιτιολογική έκθεση της τροποποίησής του από το άρθρο 14 του ν. 4597/2019, ...καταφάσκει τον ειδικότερο στόχο της προσέλκυσης νομικών/δικηγόρων που να δύνανται παράλληλα με την άσκηση των εκπαιδευτικών τους καθηκόντων εφόσον διοριστούν ως μέλη του Ε.Π. , να*

ασκούν ελευθέριο δικηγορικό επάγγελμα, χωρίς να είναι απαραίτητο *a priori* να το εγκαταλείψουν. Επειδή επίσης κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων με την παροχή σύμφωνης γνώμης του Ε.Σ., που πάντα προηγείται της παροχής αδειάς για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και έπεται της αιτήσεως του ενδιαφερομένου, πρέπει να εξετάζονται αιτιολογημένα, πλήρως και ειδικώς, τρία κυρίως ζητήματα. Συγκεκριμένα, για την εν λόγω περίπτωση, αν πληροίται προϋπόθεση ότι ο αιτών θα απασχολείται εκτός υπηρεσίας σε εφαρμογές του επιστημονικού του κλάδου οι οποίες είναι συμβατές με τα εκπαιδευτικά του καθήκοντα και την επιστημονική του εξειδίκευση, αν πληρείται ο όρος του νόμου ότι ο ελεύθερος επαγγελματίας δικηγόρος εντάσσεται στην έννοια του ελευθέρου επαγγέλματος και αν δύναται ο αιτών να απασχοληθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη θίγεται η υποχρέωση ολοκληρωμένης προσφοράς στην Α.Ε.Ν. όλες τις εργάσιμες ημέρες...». Εν συνεχεία, εκδόθηκε το 17/8.2.2023 Πρακτικό της Α.Ε.Ν. Ασπροπύργου (λόγω της εν τω μεταξύ απόσπασης του αιτούντος Καθηγητή στην Ακαδημία αυτή). Το παραπάνω Πρακτικό διαβιβάστηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μετά την υποβολή του ερωτήματος, και συγκεκριμένα την 25.1.2024, και από το περιεχόμενό του προκύπτει ότι το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Α.Ε.Ν. Ασπροπύργου έκανε δεκτά, μεταξύ άλλων, τα εξής: "1..2. Σε ό,τι αφορά στα αιτήματα του Επίκουρου Καθηγητή κ. Α..Μ., το Δ.Σ., ομόφωνα (πλην του αιτούντος) εισηγείται θετικά για την ικανοποίησή τους προς την Προϊσταμένη Αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι το ωράριο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του εκτός Α.Ε.Ν., δεν θα παρακωλύει το εκπαιδευτικό του έργο στην Α.Ε.Ν. Ασπροπύργου, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον πρόγραμμα αυτής, καθ' όλη τη διάρκεια του τρέχοντος Ακαδημαϊκού έτους. Ειδικότερα, για την αίτηση ασκήσεως ελευθέρου δικηγορικού επαγγέλματος, το Δ.Σ. θεωρεί ότι αρμόδια για ν' απαντήσει είναι η προϊσταμένη αρχή δεδομένης της ειδικής φύσεως των νομικών προβλημάτων που ανακύπτουν".

4. Επίσης, με τη με αριθμ. πρωτ. 2824.33/3127/22.1.2024 βεβαίωσή της, που περιήλθε στο Γραφείο του Ν.Σ.Κ. του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής την 29.1.2024, η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κάνει γνωστό ότι στον αιτούντα, από την ανάληψη υπηρεσίας του μετά το διορισμό του, έγιναν οι

κρατήσεις υπέρ Μ.Τ.Π.Υ., Ε.Ο.ΠΥ.Υ., Κλάδου σύνταξης, Τ.Π.Δ.Υ., ΤΕΑΔΥ, ΤΥΑΔ, Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης 2%.

5. Κατά της φερόμενης ως σιωπηρής απόρριψης του αιτήματός του για χορήγηση άδειας άσκησης ελευθερίου επαγγέλματος, ο αιτών έχει ασκήσει αίτηση ακυρώσεως, η οποία έχει προσδιοριστεί προς συζήτηση την 18.4.2024 στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.

6. Επίσης, με την από 22.1.2024 αίτησή του, ο ως άνω Επίκουρος Καθηγητής Α.Ε.Ν. επαναφέρει το αίτημά του για χορήγηση της άδειας του άρθρου 15 του ν. 2638/1998.

Νομοθετικό πλαίσιο

7. Στα άρθρα 1, 2, 3, 11, 12, 13, 15 του ν. 2638/1998 "Όργάνωση και λειτουργία της ναυτικής εκπαίδευσης, μισθολογικές ρυθμίσεις για το προσωπικό αυτής και άλλες διατάξεις" (Α' 204) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) «1. Ιδρύονται Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), οι οποίες είναι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο αυτόν και τον Εσωτερικό Κανονισμό τους.2. ...».

Άρθρο 2. Αποστολή.

«1. Οι Α.Ε.Ν. έχουν ως αποστολή :

α) Τη δημιουργία αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού πλήρως καταρτισμένων με ολοκληρωμένη θεωρητική και πρακτική γνώση του αντικειμένου, καθώς και την εξειδίκευση αυτών, βασισμένη στις οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις στο χώρο της ναυτιλίας. β) ... γ) Τη συνεργασία μεταξύ τους και με άλλα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού, καθώς και με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, για την επίτευξη του σκοπού τους. δ)... ε) ... στ)... ζ) Τη σύμπραξη από κοινού με τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), για τη διοργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και τη διεξαγωγή έρευνας σε τομείς ενδιαφέροντος της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας. 2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εμπορικής

Ναυτιλίας και με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων Α.Ε.Ι., μπορεί να οργανώνονται και να λειτουργούν, να συγχωνεύονται, να μετονομάζονται ή να καταργούνται Π.Μ.Σ. σε γνωστικά αντικείμενα σχετικά με τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λειτουργικές ανάγκες της εμπορικής ναυτιλίας. Τα Προγράμματα αυτά οργανώνονται από τα Πανεπιστήμια σε συνεργασία με τις Α.Ε.Ν. Την αρμοδιότητα χορήγησης μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών έχουν τα Πανεπιστήμια."

Άρθρο 3. Μέλη των Α.Ε.Ν.

«1(όπως η παρ.1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.3450/2006, Α' 64). Τα Μέλη των Α.Ε.Ν. διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα ως εξής: α) Τακτικά είναι τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), του Διοικητικού Προσωπικού (Δ.Π.), του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) και οι σπουδαστές. β) Έκτακτα μέλη είναι το Έκτακτο Εκπαιδευτικό προσωπικό (Ε.Ε.Π.) και το Διοικητικό Προσωπικό με σχέση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.»

Άρθρο 11. Βαθμίδες και προσόντα του Ε.Π.

«1(όπως η παρ.1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.3450/2006). Το κύριο διδακτικό έργο των Α.Ε.Ν. ασκείται από το Ε.Π., το οποίο ανήκει σε μία από τις βαθμίδες: α) καθηγητή Α.Ε.Ν., β) αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ν., γ) επίκουρου καθηγητή Α.Ε.Ν. και δ) καθηγητή εφαρμογών Α.Ε.Ν. 2. Τα μέλη του Ε.Π., ανάλογα με τη βαθμίδα και το διδακτικό τους έργο, πρέπει να συνδυάζουν κατάλληλη θεωρητική κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία, να έχουν διαρκή ενημέρωση για τον τομέα τους και συνεχή επαφή με την παραγωγική και ναυτιλιακή πραγματικότητα, στην έκταση που αυτό επιβάλλεται από τα συγκεκριμένα διδακτικά τους καθήκοντα. ... 3. Τα προσόντα που απαιτούνται για την εκλογή σε θέση βαθμίδας Ε.Π. των Α.Ε.Ν. είναι τα ακόλουθα:...Γ. Επίκουρου καθηγητή: ..... (α) Ναυτικών μαθημάτων: ....(β) Γενικών και τεχνικών μαθημάτων: 1) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. ή ισότιμο ιδρύματος του εξωτερικού. 2) Αναγνωρισμένος διδακτορικός τίτλος σε συναφές γνωστικό αντικείμενο με τη θέση που προκηρύσσεται. 3) Πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. 4) Τέσσερα έτη τουλάχιστον επαγγελματικής δραστηριότητας σχετικής με το αντικείμενο διδασκαλίας ή, αναλόγως με τη φύση της θέσης που προκηρύσσεται, ισόχρονη εργασία σε αναγνωρισμένα

ερευνητικά κέντρα ή συμμετοχή με αμοιβή σε οργανωμένα ερευνητικά προγράμματα ή συνδυασμός των ανωτέρω δραστηριοτήτων, αντίστοιχων, σε κάθε περίπτωση, με το επιστημονικό επίπεδο και το γνωστικό αντικείμενο της θέσης που προκηρύσσεται. Η ανωτέρω επαγγελματική δραστηριότητα μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι δύο έτη αυτοδύναμη διδασκαλία στο γνωστικό αντικείμενο της σχολής σε Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι, ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού. 5) Συναφή προς το αντικείμενο της θέσης που προκηρύσσεται επιστημονική δραστηριότητα σχεδιασμού και εκτέλεσης ερευνητικών έργων, η οποία αποδεικνύεται από τρεις τουλάχιστον πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους.».

Άρθρο 12. Πλήρωση θέσεων Ε.Π.

«1. Το Υπουργείο ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου της οικείας Α.Ε.Ν. προβαίνει στην προκήρυξη κενών θέσεων Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. Η πλήρωση κενής θέσης μέλους Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. γίνεται με προκήρυξη από το Υπουργείο της αντίστοιχης κενής οργανικής θέσης στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού. 2. α) Η επιλογή για Πλήρωση θέσεων Ε.Π. των Α.Ε.Ν. γίνεται από ειδικά και κατά ειδικότητα πενταμελή εκλεκτορικά σώματα, που συγκροτούνται με απόφαση των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. ...».

Άρθρο 13. Μονιμοποίηση - Κρίση εκπαιδευτικού προσωπικού.

«1. α) Οι καθηγητές και οι αναπληρωτές καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι επίκουροι, οι καθηγητές εφαρμογών και τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. εκλέγονται με τριετή θητεία. β) Οι επίκουροι καθηγητές, οι καθηγητές εφαρμογών και τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. μετά τη συμπλήρωση τριών ετών παραμονής στη βαθμίδα έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν με αίτηση τη μονιμοποίησή τους στη θέση της βαθμίδας που κατέχουν. Η αίτηση υποβάλλεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη συμπλήρωση της τριετίας. Η κρίση για μονιμοποίηση γίνεται από εκλεκτορικά σώματα που συγκροτούνται όπως ορίζεται στο άρθρο 12. Αν η κρίση είναι θετική, ο αιτών μονιμοποιείται στη βαθμίδα που κατέχει. Αν η κρίση είναι αρνητική ή δεν υποβληθεί η σχετική αίτηση, λήγει αυτοδικαίως η θητεία του κρινόμενου. Η κρίση για μονιμοποίηση βασίζεται κυρίως στο συνολικό διδακτικό, ερευνητικό και γενικώς στο κάθε μορφής έργο του αιτούντα. γ) Κατά

το χρονικό διάστημα από τη συμπλήρωση της τριετούς θητείας έως την έκδοση της πράξεως μονιμοποίησης των αιτούντων ή τυχόν απορρίψεως της αιτήσεώς τους για μονιμοποίηση, θεωρείται ότι παρατείνεται η θητεία τους, με όλες τις νόμιμες συνέπειες, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί αίτηση μονιμοποίησης τους εντός της δίμηνης προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Σε περίπτωση θετικής κρίσεως, η μονιμοποίηση ολοκληρώνεται με την έκδοση σχετικής αποφάσεως του οικείου Υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν η υποβληθείσα αίτηση κριθεί αρνητικά από το Εκλεκτορικό Σώμα, η θητεία του κρινόμενου παρατείνεται με όλες τις νόμιμες συνέπειες μέχρι τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της σχετικής διαπιστωτικής πράξεως του οικείου Υπουργού για την απόρριψη της αιτήσεως. Αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση για μονιμοποίηση, η θητεία θεωρείται ότι παρατείνεται με όλες τις νόμιμες συνέπειες και λήγει αυτοδικαίως με τη λήξη της ως άνω δίμηνης προθεσμίας για την υποβολή της αιτήσεως, εκδιδόμενης περί αυτού σχετικής διαπιστωτικής πράξεως του οικείου Υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η κρίση περί μονιμοποίησης ή μη των αιτούντων διενεργείται εντός του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο λήγει η θητεία τους και πάντως όχι πέραν ενός (1) ημερολογιακού έτους από τη λήξη αυτής.».

Άρθρο 15. Υπηρεσιακή κατάσταση και απασχόληση Ε.Π.

«Α. ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ. 1. Τα μέλη του Ε.Π. ασκούν δημόσιο λειτούργημα και έχουν καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και του Εσωτερικού Κανονισμού. 2. ... Β. ... Γ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΩΡΑΡΙΟ. 1. Τα μέλη Ε.Π. των βαθμίδων καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή και επίκουρου καθηγητή των Α.Ε.Ν. παρέχουν διδακτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο. ... 2. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των μελών Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. ορίζονται ως ακολούθως: α) Μέλη Ε.Π. αα) ... ββ... γγ) επίκουρου καθηγητή Α.Ε.Ν.: δεκαέξι ώρες. δδ) ... β) ... Δ. ΑΛΛΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ. 1. Τα μέλη του Ε.Π. έχουν υποχρέωση προσφοράς στην Α.Ε.Ν., πέραν του διδακτικού έργου και άλλων συναφών προς την ειδικότητα και ιδιότητά τους υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις ειδικότερες προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού, στα πλαίσια της υποχρέωσής τους για πλήρη απασχόληση όλες

τις εργάσιμες ημέρες. 2. Τα μέλη του Ε.Π. μπορούν, εφόσον δεν παρακωλύεται το κύριο έργο της Α.Ε.Ν., να παρέχουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή, με ανάλογη μείωση των ωρών διδασκαλίας ή απαλλαγή από τις υποχρεώσεις τους στην Α.Ε.Ν., τις υπηρεσίες τους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς, στο πλαίσιο των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, ύστερα από έγκριση του Υπουργού και γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η απασχόληση αυτή θεωρείται σε κάθε περίπτωση ως πραγματική υπηρεσία στην κύρια θέση τους. 3 (όπως η παρ. Δ3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παρ. 8 του ν. 4597/2019, Α' 35). Τα μέλη του Ε.Π. των Α.Ε.Ν. μπορεί να απασχολούνται εκτός υπηρεσίας σε εφαρμογές του επιστημονικού τους κλάδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176), οι οποίες είναι συμβατές με τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα και την επιστημονική τους εξειδίκευση, ως εξής: α) ...β) .... γ) να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα. Σε κάθε περίπτωση, μπορεί να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α' 199), δ) ...ε) ... στ) να διδάσκουν σε Α.Ε.Ι., σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), ζ) να ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, η) άδεια για την εκτός υπηρεσίας απασχόληση χορηγείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους Ε.Π. και τη σύμφωνη γνώμη του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Σχολής στην οποία υπηρετεί. 4...».

8. Στα άρθρα 2,31 και 34 του υπαλληλικού κώδικα (Υ.Κ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3528/2007 (Α' 26) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 2. Έκταση εφαρμογής.

«1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις.».

Άρθρο 31. Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή.

«1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του. 2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό και στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης και αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο, από τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης. 3. ... 4. Ειδικές απαγορευτικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.».

Άρθρο 34. Δικηγορική ιδιότητα.

Η ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του δικηγόρου, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά.».

9. Στα άρθρα 1,3, 7, 8 και 166 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.4194/2013, Α'208) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. Η φύση της δικηγορίας.

«1. Ο δικηγόρος είναι δημόσιος λειτουργός. Το λειτούργημά του αποτελεί θεμέλιο του κράτους δικαίου. 2. Περιεχόμενο του λειτουργήματος είναι η εκπροσώπηση και υπεράσπιση του εντολέα του σε κάθε δικαστήριο, αρχή ή υπηρεσία ή εξωδικαστικό θεσμό, η παροχή νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων, όπως επίσης και η συμμετοχή του σε θεσμοθετημένα όργανα ελληνικά ή διεθνή».

Άρθρο 3. Το επάγγελμα του δικηγόρου

«1. Ο δικηγόρος ασκεί ελεύθερο επάγγελμα στο οποίο προέχει το στοιχείο της εμπιστοσύνης του εντολέα του προς αυτόν. 2. Για τις υπηρεσίες του αμείβεται από τον εντολέα του είτε ανά υπόθεση είτε με πάγια αμοιβή ή με μισθό. 3. Η άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος δεν συνιστά εμπορική δραστηριότητα».

Άρθρο 7. Αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου.

«1. Αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου του οποίου είναι μέλος: α... β) ...γ) Εκείνος που διορίζεται ή κατέχει οποιαδήποτε έμμισθη θέση με σύμβαση εργασιακής ή υπαλληλικής σχέσης σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή υπηρεσία

δημόσια (πολιτική ή στρατιωτική), δικαστική, δημοτική ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιφυλασσομένης της διάταξης του άρθρου 31 του Κώδικα. δ)... ε)... 2. Δικηγόρος, που στο πρόσωπό του συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, υποχρεούται να προβεί σε σχετική δήλωση, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον σύλλογο που ανήκει και να υποβάλλει την παραίτησή του 3. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, αυτεπάγγελα ή ύστερα από αίτηση του οικείου δικηγορικού συλλόγου, βεβαιώνει την απώλεια της ιδιότητας του δικηγόρου, αφότου επήλθε το γεγονός που την προκάλεσε. Η απόφαση αυτή, ανακοινώνεται στον οικείο δικηγορικό σύλλογο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το κύρος των διαδικαστικών και δικονομικών πράξεων που διενήργησε ο δικηγόρος μέχρι την έκδοση της πιο πάνω απόφασης δεν θίγεται.».

Άρθρο 8. Έργα που επιτρέπονται στον δικηγόρο.

«Επιτρέπεται στον δικηγόρο, ύστερα από έγγραφη γνωστοποίηση στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει: α) Να παρέχει σε εντολέα με ετήσια ή μηνιαία αμοιβή νομικές υπηρεσίες ως δικαστικός ή νομικός σύμβουλος ή ως δικηγόρος με έμμισθη εντολή, είτε αυτός ανήκει στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και να αναλαμβάνει παράλληλα υποθέσεις από οποιονδήποτε άλλον εντολέα με αμοιβή για κάθε υπόθεση ξεχωριστά, είτε με ετήσια ή περιοδική αμοιβή. β) Να διδάσκει μαθήματα νομικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών ή άλλων επιστημών, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης, επιμόρφωσης ή κατάρτισης οποιουδήποτε φορέα. γ) Να προσφέρει ερευνητικές υπηρεσίες με οποιαδήποτε σχέση σε ερευνητικούς φορείς και ερευνητικά προγράμματα ή υπηρεσίες. δ)... ε)... στ)... ζ)... η) ... θ)... ι) Κάθε άλλη δραστηριότητα που δεν υπάγεται στις διατάξεις για την αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή της δικηγορικής ιδιότητας και για την πλήρη ή μερική αναστολή της άσκησης του λειτουργήματος του δικηγόρου».

Άρθρο 166. Τελικές διατάξεις.

«1. Οι διατάξεις του Κώδικα είναι ειδικές έναντι κάθε άλλης διάταξης.
2. ...3.....».

10. Στο άρθρο 1 της με αριθμό 2231.2-13/42286/2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ``Οργάνωση και λειτουργία της Ναυτικής Εκπαίδευσης, μισθολογικές

ρυθμίσεις για το προσωπικό αυτής και άλλες διατάξεις'' (Β' 2240), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 9 του ν. 2638/1998, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1. Εφαρμογή του Κανονισμού.

«1. Ο Κανονισμός αυτός εφαρμόζεται στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) Πλοιάρχων και Μηχανικών. Οι Α.Ε.Ν. είναι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) και λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 2638/1998 (Α' 204), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και τον Κανονισμό αυτό. 2....».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, καθώς και από την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Η ναυτική εκπαίδευση σε αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού παρέχεται στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), που ιδρύθηκαν με το ν. 2638/1998 (Α' 204), ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο αυτό και τον Εσωτερικό Κανονισμό τους (βλ. άρθρο 1, όπως και άρθρο 4 παρ. 1, περί ιδρύσεως δέκα ΑΕΝ). Με τον ιδρυτικό τους νόμο, ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, τα μέλη των Α.Ε.Ν. (άρθρο 3), οι βαθμίδες και τα προσόντα του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ν. (άρθρο 11), καθώς και η διαδικασία πληρώσεως των θέσεων Ε.Π. (άρθρο 12).

12. Επακολούθησε ο ν. 3450/2006 «Αναβάθμιση και αναδιάρθρωση της ναυτικής εκπαίδευσης ...» (Α' 64), με τον οποίο επανακαθορίσθηκαν οι βαθμίδες και τα προσόντα του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ν. και προβλέφθηκε διαδικασία για την ένταξη του υπηρετούντος κατά την έναρξη ισχύος του νόμου Ε.Π. των Α.Ε.Ν. στις νέες βαθμίδες, με αφετηρία την αμέσως προηγούμενη βαθμίδα στην οποία ανήκει, κατόπιν αξιολογήσεώς του από ειδικό εκλεκτορικό σώμα, που συστήνεται για το λόγο αυτό, επί τη βάση των προσόντων που προβλέπονται για την κάλυψη των θέσεων των νέων βαθμίδων. Συγκεκριμένα, με το άρθρο 3 του ν. 3450/2006 αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.

2638/1998 και ορίσθηκε ότι τα μέλη των Α.Ε.Ν. διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα ως εξής: α) Τακτικά είναι τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), του Διοικητικού Προσωπικού (Δ.Π.), του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) και οι σπουδαστές. β) Έκτακτα μέλη είναι το Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.) και το Διοικητικό Προσωπικό με σχέση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου αντικαταστάθηκαν διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2638/1998. Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2638/1998, ορίζεται ότι το κύριο διδακτικό έργο των Α.Ε.Ν. ασκείται από το Ε.Π., το οποίο ανήκει σε μία από τις βαθμίδες: α) καθηγητή Α.Ε.Ν. β) αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ν. γ) επίκουρου καθηγητή Α.Ε.Ν. και δ) καθηγητή εφαρμογών Α.Ε.Ν. Επίσης, στο άρθρο 13 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι οι καθηγητές και οι αναπληρωτές καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι επίκουροι, οι καθηγητές εφαρμογών και τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. εκλέγονται με τριετή θητεία. Οι επίκουροι καθηγητές, οι καθηγητές εφαρμογών και τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. μετά τη συμπλήρωση τριών ετών παραμονής στη βαθμίδα έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν με αίτηση τη μονιμοποίησή τους στη θέση της βαθμίδας που κατέχουν.

13. Οι Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού δεν λειτουργούν ως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα με πλήρη αυτοδιοίκηση, αλλά ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2638/1998 (ΣτΕ 1652/2016, 127/2008, 848/2010 εν Συμβ., 1831/2012).

14. Εξάλλου, κατά τον Κώδικα περί δικηγόρων, ο δικηγόρος είναι δημόσιος λειτουργός. Η συμμετοχή του στην απονομή δικαιοσύνης αποτελεί θεσμό του κράτους δικαίου. Η άσκηση του λειτουργήματός του γίνεται με την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος για το οποίο δικαιούται αμοιβής από τον εντολέα του.

15. Οι διατάξεις του άρθρου 34 Υ.Κ. καθιερώνουν το ασυμβίβαστο μεταξύ δικηγορικής και δημοσιοϋπαλληλικής ιδιότητας και συνέχονται κανονιστικά με το περιεχόμενο του άρθρου 7 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.4194/2013) με τίτλο "Αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου". Το άρθρο αυτό στην παρ. 1 περ. γ' ορίζει ότι αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου εκείνος που διορίζεται ή κατέχει οποιαδήποτε έμμισθη θέση με σύμβαση εργασιακής ή

υπαλληλικής σχέσης σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή υπηρεσία δημόσια (πολιτική ή στρατιωτική), δικαστική, δημοτική ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του ασυμβιβάστου συνεπάγεται επίταση της πειθαρχικής ευθύνης του υπαλλήλου, για παράβαση καθήκοντος, ενώ η συνέπεια της απώλειας της ιδιότητας του δικηγόρου προβλέπεται, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, από τον Κώδικα Δικηγόρων.

16. Στο άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2638/1998 ορίζεται ότι τα μέλη του Ε.Π. ασκούν δημόσιο λειτούργημα και έχουν καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του Εσωτερικού τους Κανονισμού. Με αυτή την έννοια τα μέλη του Ε.Π. αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία δημοσίων λειτουργών, που διέπονται από ειδικές διατάξεις (ΝΣΚ 111/2010), χωρίς να χαρακτηρίζονται ανώτατοι από τις διατάξεις του ν. 2638/1998 που διέπει τις Α.Ε.Ν. ή από άλλη διάταξη νόμου (ΣτΕ 1652/2016, 1831/2012).

17. Στην παρ. Δ' του ίδιου άρθρου, ορίζεται ότι τα μέλη του Ε.Π. έχουν υποχρέωση προσφοράς στην Α.Ε.Ν., πέραν του διδακτικού έργου, και άλλων συναφών προς την ειδικότητα και ιδιότητά τους υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2638/1998 και του Εσωτερικού τους Κανονισμού. Στην παρ. Δ3 του ίδιου άρθρου, ορίζεται ότι τα μέλη του Ε.Π. των Α.Ε.Ν. μπορεί να απασχολούνται εκτός υπηρεσίας σε εφαρμογές του επιστημονικού τους κλάδου (με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28 του ν.4354/2015 για το ανώτατο όριο αποδοχών), οι οποίες είναι συμβατές με τα επιστημονικά τους καθήκοντα και την επιστημονική τους εξειδίκευση, και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπή, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, να διδάσκουν σε Α.Ε.Ι, σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), και να ασκούν ελευθέριο επάγγελμα. Η άδεια για την εκτός υπηρεσίας απασχόληση χορηγείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους Ε.Π. και τη σύμφωνη γνώμη του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Σχολής στην οποία υπηρετεί.

18. Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4597/2019, με το άρθρο 14 παρ. 8 του οποίου αντικαταστάθηκε η παρ. Δ3 του άρθρου 15 του ν. 2638/1998, ορίζεται ότι: ``Με την παράγραφο 8, παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των Α.Ε.Ν. να απασχολούνται εκτός υπηρεσίας σε εφαρμογές του επιστημονικού τους κλάδου, συμβατές όμως με τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα και την επιστημονική τους εξειδίκευση, υπό τους όρους που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄-η΄, σε αντίθεση με το παρελθόν που δεν επιτρεπόταν η άσκηση άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας εκτός Α.Ε.Ν., με στόχο την προσέλκυση εκπαιδευτικού προσωπικού, εφόσον ασφαλώς δεν παρακωλύεται το εκπαιδευτικό έργο αυτών. Για τον λόγο αυτό, προβλέπεται η χορήγηση άδειας για την εκτός υπηρεσίας απασχόληση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής πολιτικής και σύμφωνη γνώμη του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Σχολής στην οποία υπηρετεί...``.

19. Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, ο ν. 2638/1998 είναι ειδικότερος, στα θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν, του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007). Με ρητή δε πρόβλεψή του (άρθρο 15 παρ. 1), το εκπαιδευτικό προσωπικό των ΑΕΝ υπόκειται στις διατάξεις του εν λόγω νόμου (2638/1998) και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των ΑΕΝ, χωρίς να γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του Υ.Κ. Όσον αφορά την εκτός υπηρεσίας απασχόληση σε εφαρμογές του επιστημονικού του κλάδου και συγκεκριμένα στην άσκηση του ελευθερίου επαγγέλματος του δικηγόρου από το εκπαιδευτικό προσωπικό της αντίστοιχης ειδικότητας (καθηγητή νομικών μαθημάτων) των ΑΕΝ, το άρθρο 15 παρ. Δ3 είναι ειδικότερο των διατάξεων του Υ.Κ., και επιτρέπει ρητά, υπό τις εκεί αναφερόμενες προϋποθέσεις και με την τήρηση της από την ίδια διάταξη προβλεπόμενης διαδικασίας, την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Εξάλλου, και ο Κώδικας των Δικηγόρων (ν. 4194/2013, άρθρο 8 περ. β΄) επιτρέπει στον δικηγόρο το έργο της διδασκαλίας μαθημάτων νομικών επιστημών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης οποιουδήποτε φορέα. Επομένως, όσον αφορά το πρώτο υποερώτημα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο δικηγόρος Α.Μ. και μετά τον διορισμό του σε οργανική θέση μονίμου εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.) Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) και δη της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή νομικών μαθημάτων με τριετή θητεία παραμένει ενεργός δικηγόρος και διατηρεί την δικηγορική ιδιότητα

καθ' όλη την διάρκεια της θητείας του, αφού με τον διορισμό αυτόν ανέλαβε έργο συμβατό σε δικηγόρο.

20. Στην προκειμένη περίπτωση, ο αιτών, Επίκουρος Καθηγητής Α.Ε.Ν., με βάση τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. Δ3 του ν. 2638/1998, υπέβαλε αίτηση χορήγησης άδειας άσκησης ελευθερίου επαγγέλματος, για την οποία εκδόθηκε θετική γνώμη του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της οικείας Α.Ε.Ν. Ασπροπύργου όπου υπηρετεί, με την επιφύλαξη της μη παρακώλυσης του εκπαιδευτικού του έργου στην Α.Ε.Ν, και της νομικής φύσης των θεμάτων που ανακύπτουν, για τα οποία το Συμβούλιο αναφέρει ότι υπερβαίνουν τη δικαιοδοσία του. Εφόσον από την εντελώς ειδική, όσον αφορά το εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ν., προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 15 του ν.2638/1998 είναι δυνατή η έκδοση άδειας του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού Α.Ε.Ν., λαμβανομένης υπόψη και της κατ' αρχήν σύμφωνης γνώμης του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου της Α.Ε.Ν. Ασπροπύργου, είναι δυνατή η ικανοποίηση του αιτήματος. Σημειώνεται ότι, εφόσον, όπως προαναφέρθηκε, η άσκηση εκπαιδευτικού έργου είναι συμβατή και με την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, κατ' άρθρο 8 ν. 4194/2013 (Κώδικα Δικηγόρων), (η οποία αποτελεί διάταξη ειδική έναντι κάθε άλλης κατ' άρθρο 166 παρ.1 του Κώδικα Δικηγόρων), δεν τίθεται στην προκειμένη περίπτωση θέμα εφαρμογής του άρθρου 7 του ίδιου Κώδικα, ούτε του άρθρου 34 του υπαλληλικού κώδικα, στο δε δεύτερο και το τρίτο υποερωτήμα πρέπει να δοθεί απάντηση καταφατική.

Απάντηση

21. Κατόπιν των ανωτέρω, η απάντηση που προσήκει στο τεθέν ερώτημα, κατά την ομόφωνη γνώμη του Δ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είναι η εξής:

I) Επί του πρώτου υποερωτήματος.

Η δικηγορική ιδιότητα του Α.Μ., τακτικού μέλους του εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.) Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) και δη της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή νομικών μαθημάτων με τριετή θητεία, παραμένει ενεργή κατά την διάρκεια της υπόψη θητείας.

II) Επί του δεύτερου υποερωτήματος.

Η άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος ως απασχόληση πέραν του ωραρίου εργασίας εκπαιδευτικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού είναι συμβατή με τα κύρια εκπαιδευτικά καθήκοντά του.

III) Επί του τρίτου υποερωτήματος.

Σε μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού είναι δυνατό να χορηγηθεί άδεια για την εκτός υπηρεσίας απασχόλησή του ως δικηγόρου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2024

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Άννα Πρεβενά
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.